

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.711.3.2024

Warszawa, dnia 20 lutego 2024 r.

Pan
Stanisław TROCIUK
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Państwowa Komisja Wyborcza, odnosząc się do pisma z dnia 9 lutego 2024 r. znak VII.602.3.2021.KNK, zauważa, że jak słusznie wskazuje Pan Rzecznik kwestia dotycząca postępowania z kartami do głosowania w wyborach lub referendum nieodesłanymi przez wyborców (osoby uprawnione do udziału w referendum), którzy otrzymali pakiety wyborcze (referendalne), była już przedmiotem stanowiska Komisji (pismo z dnia 25 września 2023 r. znak ZPOW.711.143.2023, skierowane do Przewodniczącego Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami i przekazane do wiadomości Pana Rzecznika przy piśmie z dnia 10 października 2023 r. znak ZPOW.711.164.2023).

Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymuje stanowisko wyrażone w powołanym wyżej piśmie.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje przy tym, że nie jest uprawniona do określania oficjalnej procedury postępowania przez wyborców (osoby uprawnione do udziału w referendum) z kartami do głosowania w wyborach lub referendum, których w związku ze swoją świadomą decyzją nie chcą oni odesłać do właściwej obwodowej komisji wyborczej.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa bowiem, że nie jest uprawniona do wyrażania opinii, ani zajmowania stanowiska w sprawach, których ocena wiąże się

z ewentualnym naruszeniem prawa, do którego stwierdzenia upoważnione są inne organy państwa, w tym prokuratura i sądy. Ze względu na treść art. 248 pkt 3 Kodeksu karnego, przewidującego odpowiedzialność karną za niszczenie, uszkodzanie, ukrywanie i przerabianie dokumentów wyborczych albo referendalnych, zasada ta dotyczy również postępowania z kartami do głosowania przesłanymi w pakiecie wyborczym, których wyborcy (osoby uprawnione do udziału w referendum) nie chcą odesłać właściwej obwodowej komisji wyborczej. Należy mieć bowiem świadomość, że w takiej sytuacji ewentualna ocena, czy w konkretnym przypadku doszło do naruszenia prawa oraz które ewentualnie przepisy karne mają zastosowanie, należała będzie do organów ścigania lub sądu, a nie do organów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza podziеляjąc wątpliwości Pana Rzecznika, stwierdza, że brak jest podstaw prawnych do przekazywania przez wyborców (osoby uprawnione do udziału w referendum) kart do głosowania nieodesłanych właściwej obwodowej komisji wyborczej do urzędu gminy lub do Delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Nie wynika to z przepisów Kodeksu wyborczego i nie można tego rodzaju postępowania wywodzić z całościowej analizy przepisów prawa wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraża opinię, że kwestia ta powinna zostać uregulowana ustawowo, a więc powinna być przedmiotem analizy i działania organu posiadającego inicjatywę ustawodawczą.

Łączę wyrazy szacunku

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)